

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conferenceผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชรThe Effects of Using Guidance Activities Package Based on Modeling Technique to Develop
Endurance of Mathayom Suksa II Students at Prankratai Pittayakom School
in Kamphaeng Phet Provinceกมลวรรณ สังคัง (Kamonwan Sungkong)¹ วไลยา สบายยิ่ง (Wunlapa Sabaiying)² สุขอรุณ วงษ์ทิม (Sukaroon Wongtim)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบพฤติกรรมความอดทนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ (2) เปรียบเทียบพฤติกรรมความอดทนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบและกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ และ (3) ศึกษาความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 80 คน 2 ห้อง แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบวัดพฤติกรรมความอดทนที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .89 (2) ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ จำนวน 12 กิจกรรม ใช้สำหรับนักเรียนกลุ่มทดลอง (3) แบบสอบถามความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมความอดทนสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบมีพฤติกรรมความอดทนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน อยู่ในระดับมาก และข้อเสนอแนะต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน มีดังนี้ 1) เวลาในกิจกรรมน้อยเกินไป ควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้น 2) ควรมีกิจกรรมกลุ่มให้มากขึ้น และ 3) ตัวแบบที่ใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนวควรมีความหลากหลาย เช่น ละคร ภาพยนตร์ เป็นต้น

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว เทคนิคตัวแบบ พฤติกรรมความอดทน

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช gryffindor_34@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช wunlapa.Sab@stou.ac.th

³ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร. ประจำสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช sukaroon.won@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were (1) compare endurance behaviors of the experimental group students before and after using guidance activities package based on modeling technique to develop endurance; (2) compare endurance behaviors of Mathayom Suksa II students of Phrankatai Prankatai School in Kamphaeng Phet Province, in the experimental and control groups after the experiment; (3) study the satisfaction and opinions of the students who participated in guidance activities based on modeling technique to develop endurance. The research sample consisted of 80 Mathayom Suksa II students of Phrankatai Prankatai School in Kamphaeng Phet Province in two intact classrooms during the 2017 academic year, obtained by cluster sampling. Then they were randomly separated into an experimental group and control group, each of which consisting of 40 students. The research instruments comprised (1) a questionnaire of endurance behaviors with the reliability of .89; (2) a guidance activities packaged based on modeling technique to develop endurance comprising 12 activities for the experimental group students; (3) the scale to assess satisfaction of the experimental group students after using the guidance activities package. Data were analyzed using the percentage, mean, standard deviation, and t-test. The results showed that (1) the post-experiment endurance behavior scores of the experimental group students after using the guidance activities package based on modeling technique to develop endurance were significantly higher than their pre-experiment counterpart behavior scores at the .05 level; (2) the post-experiment endurance behavior scores of Mathayom Suksa II students of Phrankatai Prankatai School in Kamphaeng Phet Province, in the experimental groups, who used a guidance activities package based on modeling technique to develop endurance was significantly higher than the counterpart behavior scores of the control group students who used 12 other guidance activities at the .05 level; (3) The experimental group were satisfied with the guidance activities based on modeling technique to develop endurance at the high level. The opinion for using the guidance activities based on modeling technique to develop endurance are 1) Should spend more time for doing the activities. 2) Increase group activities more. 3) Should use a variety of models such as drama series, movies etc.

Keywords: Guidance activities package, Modeling technique, Endurance behavior

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เสนอนโยบายด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง ยุทธศาสตร์ที่ 1 เรื่อง การปลูกฝังผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น อาชญากรรม และความรุนแรงในรูปแบบต่างๆ สิ่งเสพติดภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยจากโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ ฯลฯ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2560)

จากศึกษาพฤติกรรมของบุคคลในวัยรุ่น วุฒิเลิศ เทวกุล (2539) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่คาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ซึ่งอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 13 – 21 ปี เป็นวัยที่จะแสดงพฤติกรรมต่างๆออกมาอย่างเด่นชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ พฤติกรรมทางอารมณ์ ซึ่งเป็นวัยที่บุคคลควรได้รับการพัฒนาให้เต็มที่ พฤติกรรมทางอารมณ์ของวัยรุ่นเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและสภาพแวดล้อม มีอารมณ์ที่ผันแปรง่าย ไม่คงที่ ขาดการควบคุมอารมณ์ โดยปกติแล้ว เด็กวัยรุ่นจะชอบอยู่กับกลุ่มเพื่อนซึ่งสร้างความรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน มีลักษณะและความคิดคล้ายๆกัน และวัยรุ่นที่ไม่สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ก็จะแสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทางการเรียน หนีโรงเรียน ไม่สนใจเรียน ไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย โตเถียงหรือทะเลาะกับครู คอยกับเพื่อนขณะที่ครูสอน เดินไปเดินมาในห้องเรียน เป็นต้น พฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสังคม ได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงความก้าวร้าว การทำลายข้าวของ การชกต่อย ทะเลาะวิวาท รบกวนผู้อื่นเพื่อเรียกร้องความสนใจ ลักขโมย พุดบด ก่ออาชญากรรม จับกลุ่มมั่วสุม เล่นการพนัน เสพยาเสพติด สูบบุหรี่ ปัญหาเรื่องชู้สาว เป็นต้น พฤติกรรมที่เกิดจากบุคลิกภาพแปรปรวนและไม่เหมาะสมกับบุคลิกภาวะ แสดงพฤติกรรมที่ไม่เป็นไปตามพัฒนาการในแต่ละช่วงวัย มีปัญหาเรื่องการปรับตัว เช่น เก็บตัว ซึมเศร้า ถอยหนี ไม่เข้ากลุ่มเพื่อน แยกตัวออกมา เป็นต้น พฤติกรรมที่เกิดจากปัญหาด้านสุขภาพ มีโรคประจำตัว เจ็บป่วยบ่อย ร่างกายพิการผิดปกติ เป็นต้น และพฤติกรรมที่เกิดจากโรคจิตและโรคประสาท เช่น พุดคนเดียว นิ่ง โยกตัวไปมา หรือมีความวิตกกังวลสูงกว่าปกติ ประสาทหลอน เป็นต้น

จากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในการคัดกรองนักเรียน การเยี่ยมบ้านนักเรียน การสัมภาษณ์พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผลรายงานความประพฤติของฝ่ายปกครองโรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดความรับผิดชอบหน้าที่ ไม่สนใจเรียน ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็นหรือเกินฐานะทางบ้านของตนเอง ทะเลาะวิวาทเกี่ยวข้องกับอบายมุข สิ่งเหล่านี้คือปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ขาดความอดทน ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานในการดำรงชีวิต

ความอดทน คือ ความยืนหยัดไม่ท้อถอยในการทำความดี แม้ว่าจะมีอุปสรรคใด มาขวางกั้นก็ไม่ย่อท้อ อดทนต่อสิ่งที่มากระทบจิตใจ สิ่งที่ไม่พึงปรารถนาทางใจ ช่มใจไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข และไม่เป็นผู้สร้างความเดือดร้อนหรือทำให้ผู้อื่นได้รับความเสียหายทั้งทางกายและใจ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมได้ ถ้านักเรียนไม่ได้รับการขัดเกลา ฝึกฝนหรือได้รับการชี้แนะให้ปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร ก็จะส่งผลเสียต่อนักเรียนในการดำเนินชีวิตในอนาคต นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต ดังนั้นควรพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ให้มีความรู้ ความ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

เข้าใจ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประพจน์ ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม มีความอดทน และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้

ซินอร์ส ลีส์วีสต์ (2560) กล่าวถึง พฤติกรรมการเลียนแบบของวัยรุ่นในยุคสังคมออนไลน์ ว่าเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นทุกยุคทุกสมัยเพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่แสวงหาต้นแบบต้องการการยอมรับจากเพื่อนฝูงและสังคมมีพฤติกรรมเลียนแบบผู้ใหญ่ในบางเรื่องตามแนวโน้ม (Trend) และบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งบุคคลต้นแบบ หรือไอดอล (Idol) จะเป็นคนรอบข้าง พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือ ดารา นักร้อง นักแสดงที่แตกต่างกันไป ถ้าต้นแบบมีการสื่อสารในทางที่ดี สื่อสารเชิงบวก คนในสังคมก็ย่อมจะคิดบวก ทำความดี สอดคล้องกับ สิริอร วิชชาวุธ (2554, น.93) ได้แสดงทัศนคติเกี่ยวกับชนิดของการเรียนรู้ไว้ว่า แบบดูร่ายการการเรียนรู้ออกเป็น 2 ชนิด 1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Enaction Learning) การเรียนรู้เงื่อนไขการเสริมแรง (reinforcement) จากการได้รับรางวัลและการลงโทษด้วยตนเองโดยตรง 2) การเรียนรู้จากการสังเกต (Observational Learning) การเรียนรู้โดยการสังเกตจากตัวแบบที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการเรียนรู้แบบลองผิดลองถูกด้วยตนเอง เนื่องจากผู้เรียนเห็นตัวแบบกระทำสิ่งใดเพียงครั้งเดียวก็สามารถนำวิธีการนั้นมาใช้ได้เลย การทำตามตัวแบบมิได้หมายความว่าใครเป็นต้นแบบ ผู้เรียนจะเลียนแบบตามเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนเลียนแบบตามตัวแบบ เช่น ความดึงดูดของตัวแบบ (attractiveness) ผู้เรียนจะทำตามตัวแบบที่มีสถานะทางสังคมสูงกว่าตัวแบบที่มีสถานะทางสังคมต่ำ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางสังคมหรือไม่มีทักษะ หรือไม่มีอำนาจมักจะทำตามพฤติกรรมของผู้อื่น เด็กจะทำตามตัวแบบมากกว่าผู้ใหญ่ คนที่ไม่ชำนาญงานจะทำตามตัวแบบมากกว่าผู้เชี่ยวชาญ และยังผู้เรียนให้คุณค่าต่อพฤติกรรมใด จะยิ่งทำตามแบบพฤติกรรมนั้น

จากคำกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นว่าพฤติกรรมความอดทนสามารถพัฒนาได้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบซึ่งเป็นเครื่องมือทางการแนะแนวอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนวที่เป็นไปตามเป้าหมายและขอบข่ายการแนะแนวประกอบด้วย 3 ส่วน คือ คู่มือผู้บริการ ซึ่งมีใบงาน ใบความรู้และสื่อหรืออุปกรณ์ การจัดกิจกรรมเพื่อนำชุดกิจกรรมแนะแนวมาใช้เป็นสื่อการสอน เป็นแนวทางประกอบการเรียนการสอนเพื่อช่วยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ตรงตามเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิคตัวแบบ มีการเสนอตัวแบบโดยเลือกใช้ตัวแบบที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลจริงและตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ เพื่อเป็นต้นแบบในการส่งเสริมพฤติกรรมความอดทนให้กับนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากตัวแบบยังมีหลากหลายจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้เกิดการเรียนรู้ เป็นการดึงดูดให้นักเรียนสนใจในการทำกิจกรรม นักเรียนเกิดการซึมซับและเกิดการตระหนักถึงความอดทน ส่งเสริมพฤติกรรมและให้พฤติกรรมความอดทนนั้นคงทนถาวร

วัตถุประสงค์ (และกรอบแนวคิด ถ้ามี)

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความอดทน ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความอดทน ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบและกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ

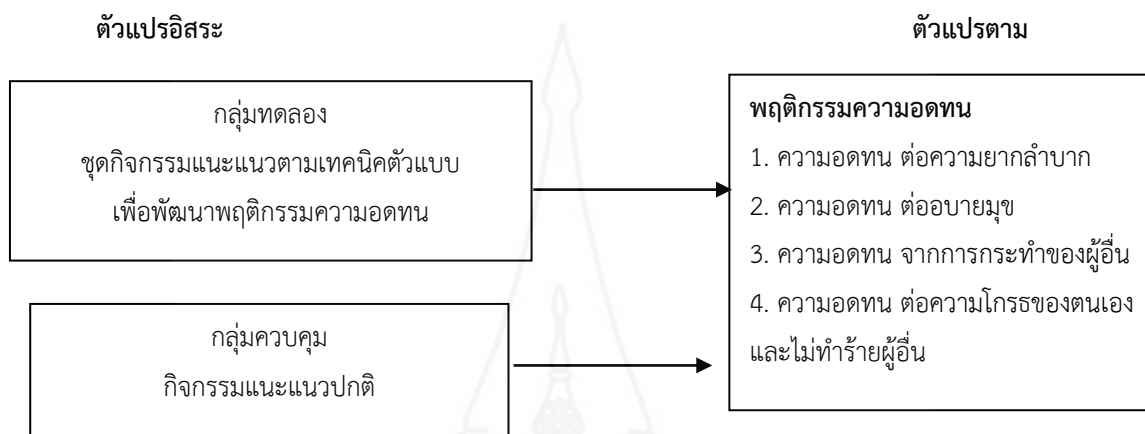

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

วิธีการดำเนินการวิจัย

กำหนดกรอบแนวคิด และสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้

สมมติฐานการวิจัย

1. หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบมีพฤติกรรมความอดทน สูงกว่า ก่อนการทดลอง
2. หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมความอดทนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม

ระเบียบวิธีวิจัย

ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งมีประชากรที่ศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 9 ห้อง รวม 360 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 80 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน จากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวัดพฤติกรรมความอดทนที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .89 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์เนื้อหา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ใช้แบบวัดพฤติกรรมความอดทน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม จากนั้นก็เก็บคะแนนก่อนการทดลอง

2. จัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน จำนวน 12 ชุดกิจกรรม เป็นเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 12 ครั้ง ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแนะแนวปกติ เป็นเวลา 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวม 12 ครั้ง

3. หลังการทดลอง ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบทดสอบวัดพฤติกรรมความอดทน ชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง และเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2560 จำนวน 80 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน จากการสุ่มแบบกลุ่ม

2. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดพฤติกรรมอดทน จำนวน 30 ข้อ เก็บเป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

3. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดกิจกรรมแนะแนวด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับกลุ่มทดลอง จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 12 วัน จัดกิจกรรมในวันจันทร์และวันอังคาร เวลา 14.50 – 15.50 น. กลุ่มควบคุมดำเนินการโดยใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 12 วัน เช่นกัน

4. เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมแนะแนวด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 ครั้ง ผ่านไป 1 สัปดาห์ ให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทำแบบวัดพฤติกรรมอดทน จำนวน 30 ข้อ อีกครั้ง

5. นำผลคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest) และผลคะแนนหลังการทดลอง (Posttest) มาทำการวิเคราะห์โดยทดสอบค่าที (t - test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 การวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มขึ้นไป

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 สถิติอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมอดทนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมความอดทน ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน (t-test dependent)

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมความอดทนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน

	จำนวน (คน)	ค่าสถิติ			
		$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
กลุ่มทดลอง (ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิค ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน)	ก่อนการทดลอง	92.30	13.37	21.70*	.00
	หลังการทดลอง	123.80	10.23		

*p<.05

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมความอดทนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมอดทนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน ได้ค่าที่ เท่ากับ 21.70 ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย หลังจากทีนักเรียนกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 123.80 สูงกว่าก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 92.30

จากผลที่พบสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน มีพฤติกรรมความอดทนสูงกว่าก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมความอดทนหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน และกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน (t-test dependent)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมอดทนหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน และกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ค่าสถิติ			
		$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
กลุ่มทดลอง (ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิค ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน)	40	123.80	10.23	14.01*	.00
กลุ่มควบคุม (ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ)	40	94.78	8.19		

*p<.05

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบพฤติกรรมความอดทนหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน และกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวปกติ ได้ค่าที่ เท่ากับ 14.01 ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบพฤติกรรมความอดทน พบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 123.80 สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 94.78

จากผลที่พบสรุปได้ว่า กลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ มีพฤติกรรมความอดทน สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจและข้อเสนอแนะในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน

จากผลที่พบสรุปว่า ภายหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทนโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือ นักเรียนมีความอดทน ต่ออบายมุข ($\bar{X}$ =4.58, S.D.= 0.55) และข้อที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ได้วิเคราะห์และอภิปรายร่วมกัน ($\bar{X}$ =3.85, S.D.= 0.58) ข้อเสนอแนะที่มีการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาความอดทน 1) เวลาในกิจกรรมน้อยเกินไป ควรเพิ่มเวลาให้มากขึ้น 2) มีกิจกรรมกลุ่มให้มากขึ้น และ 3) ตัวแบบที่ใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนวควรมีความหลากหลาย เช่นละคร ภาพยนตร์ เป็นต้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เปรียบเทียบพฤติกรรมความอดทน ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม แนวตามเทคนิคตัวแบบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน มีพฤติกรรมความอดทนสูงกว่าก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรม แนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน สามารถพัฒนาพฤติกรรมความอดทนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างมีคุณภาพ มีกระบวนการสร้างเครื่องมือที่เป็นระบบ โดยคำนึงถึงความถูกต้องตามหลักการสร้าง เครื่องมือ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสร้างเครื่องมือทางการแนะแนว โดยยึดกรอบแนวคิด องค์ประกอบของ พฤติกรรมอดทน และสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวโดยมีขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวตามแนวการจัดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นดำเนินกิจกรรม ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย ขั้นสรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้ และขั้นประเมินผล โดยใช้เทคนิคตัวแบบจากชีวิตจริง (Live Model) และเทคนิคตัวแบบในรูปสัญลักษณ์ (Symbolic Model) มาใช้ในการพัฒนา พฤติกรรมอดทน โดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ (1) ความอดทน ต่อความยากลำบาก หมายถึง คือ อดทน ต่อความ ยากลำบากทางธรรมชาติ เช่น สภาพอากาศ ความหิว ความเหนื่อยล้า ความทุกข์ ความเจ็บป่วยของตนเอง และความอดทน ต่อความยากลำบากในการศึกษา การทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายของตนเอง (2) ความอดทน ต่ออารมณ์ หมายถึง อดทน ต่อ อารมณ์อันน่าใคร่ น่าเกลียดเพลินใจ อดทนต่อสิ่งที่เราอยากทำแต่ไม่สมควรทำ เช่น อดทน ไม่เที่ยวเตร่ ไม่เล่นการพนัน ไม่เสพ สิ่งเสพติด ไม่รับสินบน ไม่คบคนชั่ว ไม่เกียจคร้านการทำงาน เป็นต้น (3) ความอดทน จากการกระทำของผู้อื่น หมายถึง อดทน ต่อการกระทำของผู้อื่นที่สร้างความเจ็บปวดทั้งทางกายวาจาและใจ วาจาส่อเสียด ถ้อยคำด่าว่าหยาบคายหรือกล่าว ล่อเกินจากผู้อื่น ก่อให้เกิดความเสียหาย สร้างความขุ่นเคืองใจอันไม่พึงปรารถนา และ (4) ความอดทน ต่อความโกรธของ ตนเองและไม่ทำร้ายผู้อื่น หมายถึง อดทน ต่อความโกรธของตนเอง ข่มความโกรธไว้ได้ ไม่โกรธ ไม่ทำร้าย หรือไม่ทำอันตราย ผู้อื่นทั้งทางกาย วาจาและใจ ไม่เป็นผู้สร้างความเดือดร้อน ไม่ก่อทุกข์ หรือสร้างความเจ็บแค้นใจจากอำนาจความโกรธ ของตนเอง ผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาพฤติกรรมอดทนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพราน กระต่ายพิทยาคม โดยใช้ชุดกิจกรรมแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน ซึ่งดำเนินการสร้างอย่างถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์ หลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียน รวมทั้ง ส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมนักเรียนให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมความอดทน ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนวตาม เทคนิคตัวแบบและกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนวปกติ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพราน กระต่ายพิทยาคม ในกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทน มีพฤติกรรมอดทนสูงกว่ากลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนวอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากชุดกิจกรรมแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเทคนิคตัว แบบ ทั้งตัวแบบบุคคลจริง (Live Model) และตัวแบบสัญลักษณ์ (Symbol Model) มาใช้ในกิจกรรมแนะแนวโดยการสังเกต และเรียนรู้จากตัวแบบ ได้อธิบายกระบวนการสำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้โดยตัวแบบว่ามีทั้งหมด 4 อย่าง ได้แก่ กระบวนการใส่ใจ (Attention) กระบวนการจดจำ (Retention Process) กระบวนการแสดงพฤติกรรม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

เหมือนกับตัวแบบ (Reproduction Process) กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) มาใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมอดทน และการเสนอตัวแบบควบคู่กับการเสริมแรง ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 12 ชุดกิจกรรม ได้ทำการทดลองจริง และได้ผลจริง อีกทั้งยังมีคณะครูร่วมวิจัยด้วยจึงทำให้ประสบผลสำเร็จในกระบวนการดำเนินการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่นๆ เช่น สุนทรีย ชาตินิวิน (2558) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี” ผลการทดลองพบว่า ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพิน สุขแจ่ม (2546) ที่ศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการประหยัของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีวิชัย จังหวัดชุมพร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการประหยัที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 12 ครั้งๆ ละ 45 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการประหยัมากขึ้นหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการประหยั อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีการประหยัมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการทดลอง พบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรานกระต่ายพิทยาคม จังหวัดกำแพงเพชร สามารถช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่พัฒนาขึ้นได้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษาความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ การศึกษาความพึงพอใจและข้อเสนอแนะของกลุ่มทดลองที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านชุดกิจกรรมแนะแนวและสื่อที่ใช้ด้านเนื้อหากิจกรรม และประโยชน์ที่ได้รับสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และถ่ายทอดเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น อันเนื่องมาจากชุดกิจกรรมแนะแนวได้สร้างขึ้นอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามหลักการและผ่านการตรวจสอบคุณภาพดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูแนะแนว อาจารย์ ครูปรึกษาสามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความอดทนไปพัฒนาพฤติกรรมอดทนกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้
2. ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมอดทน ควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อให้การจัดกิจกรรมบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจจะมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมความอดทน
2. ควรศึกษาหลักการและวิธีการวิจัยที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมความคงทนของพฤติกรรมความอดทน
3. วิเคราะห์และอภิปรายผลเชิงคุณภาพ หรือวิเคราะห์ชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- ชีโนรส ลีสวัสดิ์. (2560). การพัฒนาบุคลากร โดยการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning for Training). สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2561, จาก <http://www.thaihealth.or.th/Content/35079.html>
- วุฒิเลิศ เทวกุลและคณะ. (2539). พฤติกรรมมนุษย์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สิริอร วิชชาวุธ. (2554). จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุนทรี ผาตินาวิน. (2558). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2561, จาก <http://www.obec.go.th/node/88342>
- อรพิน สุขแจ่ม. (2546). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการประหยัด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีวิทยา จังหวัดชุมพร (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.